

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
INTE RE NR. 6424/...12. APR. 2019

*Doamnei Prof. Tabără Camelia
Inspector Școlar General
Inspectoratul Școlar Județean Bistrița Năsăud*

RECOMANDAREA

Nr. 24 din 12. aprilie 2019

*Referitoare la cazul descoperirii unor larve pe cutiile cu lapte, care
urmasă să fie distribuite elevilor Liceului Tehnologic „Florian
Porcius” din localitatea Rodna, județul Bistrița Năsăud, în cadrul
Programului Guvernamental ”Laptele și cornul”*

În articolul de presă intitulat „Lapte cu viermi într-o școală din județ!
Incidentul a ajuns la urechile autorităților!”, publicat pe site-ul
bistrițeanul.ro, în data de 30.01.2019, a fost relatat faptul că, elevii unei clase de
la Liceul Tehnologic „Florian Porcius” din localitatea Rodna, județul Bistrița
Năsăud, în momentul deschiderii cutiilor care conțineau produsele alimentare
destinate elevilor, respectiv laptele, au descoperit pe cutiile de lapte larve.

Ca urmare a aprobării Notei nr.123/31.01.2019, prin care s-a propus
sesizarea din oficiu a Avocatului Poporului, Notă aprobată cu nr.
1592/31.01.2019, s-au făcut demersuri scrise către:

- Inspectoratul Școlar Județean Bistrița Năsăud;
- Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Bistrița-Năsăud;
- Direcția de sănătate publică Bistrița Năsăud.

Inspectoratul Școlar Județean Bistrița Năsăud, prin adresa nr. 1964/27.02.2019, ne comunică faptul că, după constatarea cazului, și anume descoperirea cutiilor infectate cu larve, conducerea unității a solicitat întrunirea de urgență a Comisiei pentru aplicarea dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 96/2002 privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore, cu modificările și completările ulterioare, și au fost anunțați cu privire la cele sesizate: furnizorul, Inspectoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud și Consiliul județean Bistrița-Năsăud. **Ca urmare a faptului sesizat, în următoarea zi**, furnizorul a revenit în cadrul unității școlare pentru a prelua cutia infestată și a preda o altă cutie cu lapte, în schimb.

Ca atare, prima măsură luată de directorul unității de învățământ a fost atenționarea tuturor persoanelor din cadrul comisiei interne pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 96/2002, cu modificările și completările ulterioare, iar o altă măsură, luată după vizita Direcției de Sănătate Publică Bistrița Năsăud (DSP BN), a fost sancționarea cu *avertisment verbal* a persoanei responsabile în distribuirea laptelui pe sectorul unde a fost sesizat cazul, **persoană care s-a făcut vinovată de nedeschiderea cutiilor mari cu lapte, înainte de distribuirea către elevii de serviciu pe clase, ”fapt care ar fi preîntâmpinat ajungerea acestuia la elevi, stopând astfel derularea evenimentelor.”**

Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (DSVSA) Bistrița-Năsăud, prin adresa nr. A/1147/M/107/2019, ne anexează o serie de documente și ne comunică următoarele :

✓ **La data și ora controlului**, inspectorul din cadrul DSVSA BN a constatat că produsul incriminat (un bax cu 21 cutii a câte 200 ml lapte UHT 1,8%, lot L121181, cu data expirării 21.03.2019 produs de S.C. Albalact S.A., care prezenta larve uscate pe suprafața cutiilor) **a fost returnat, de către unitatea de învățământ, firmei distribuitoare, S.C. Dorna Lactate S.A., cu procesul verbal nr. 249/30.01.2019.** În consecință, echipa de inspectori, neavând posibilitatea verificării concrete a produsului incriminat, a notificat DSVSA Suceava cu privire la aspectele sesizate, în vederea reținerii oficiale a produsului, recoltării de probe și aplicarea măsurilor legale, în funcție de rezultatul analizei de laborator. În data de 14 februarie 2019 DSVSA Suceava a transmis o notificare prin care informează DSVSA BN, cu privire la rezultatele analizelor efectuate, rezultatul fiind "satisfăcător", în conformitate cu prevederile Regulamentului 2073/2005 CE privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare și comunicând faptul că lotul de lapte a fost scos de sub reținere oficială.

Direcția de sănătate publică Bistrița Năsăud, prin adresa nr. 1055/2019, ne comunică, pe lângă descrierea situației și măsurile luate la nivelul unității de învățământ – aceleași cu cele comunicate de către ISJ BN și DSVSA BN, următoarele:

✓ **Inspectorii DSP BN care s-au deplasat la fața locului nu au mai găsit niciun produs din care să se poată preleva probe.** Au fost verificate condițiile de depozitare, produsele existente în depozit, recepționate după data incidentului, fără să se constate deficiențe la ora controlului. Prin urmare, există posibilitatea ca infestarea să se fi produs pe parcursul procesului de ambalare sau transport.

✓ **Pentru nerespectarea condițiilor de distribuire a produselor**, responsabilul privind distribuția, a fost sancționat cu *avertisment verbal*.

Având în vedere prevederile art. 9 din **Hotărârea Guvernului nr. 640/2017** pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada

2017-2023, cu modificările și completările ulterioare, ”Ordonatorii principali de credite și *directorii unităților de învățământ răspund în mod direct* de buna desfășurare a Programului pentru școli al României, având următoarele obligații:
a) să asigure condițiile de primire și recepție a produselor în unitățile de învățământ, precum și distribuția produselor elevilor prezenți la cursuri, în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri, și

b) să garanteze veridicitatea datelor din documentele care atestă furnizarea fructelor, legumelor, laptelui și produselor lactate și realizarea măsurilor educative.

Potrivit alin. (3) al art. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 640/2017, directorii unităților de învățământ răspund de respectarea condițiilor de igienă privind primirea, depozitarea și distribuția produselor, după caz, precum și de întocmirea evidențelor prezenței preșcolarilor/elevilor la distribuția produselor și la desfășurarea măsurilor educative.

De asemenea alin. (5) al art. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 640/2017 stabilește faptul că, depozitarea produselor în unitățile de învățământ se face în spații special amenajate pentru depozitarea/păstrarea produselor în condiții de igienă, dotate, după caz, cu echipamente frigorifice, monitorizate din punctul de vedere al temperaturii.

Tot actul normativ mai sus menționat stabilește la alin (6) al art. 9 faptul că, în aplicarea prevederilor alin. (3) al art. 9, directorii unităților de învățământ vor nominaliza una sau mai multe persoane aparținând personalului didactic sau personalului nedidactic, după caz, care îndeplinesc și respectă normele de igienă, conform legislației în vigoare.

Hotărârea Guvernului nr. 640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017-2023, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 18 alin (1) ”Pentru aplicarea prevederilor prezentei hotărâri se constituie la nivelul județelor și al municipiului București o **comisie**, denumită în continuare comisie, alcătuită din: **prefect**, **președintele consiliului**

județean, primarii sectoarelor municipiului București, un reprezentant al inspectoratului școlar județean/al municipiului București, un reprezentant al direcției sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene/a municipiului București, un reprezentant al direcției de sănătate publică județene/a municipiului București, un reprezentant al direcției generale regionale a finanțelor publice/administrației județene a finanțelor publice, un reprezentant al comisariatului județean pentru protecția consumatorilor/al municipiului București, un reprezentant al direcției agricole județene/a municipiului București și un reprezentant al oficiului fitosanitar județean.

Atribuțiile unităților de învățământ preuniversitar, în realizarea Programului Guvernamental - "Laptele și cornul", derivă și din prevederile **Ordonanței Guvernului nr. 96/2002**, privind acordarea de produse lactate și de panificație pentru elevii din învățământul primar și gimnazial de stat și privat, precum și pentru copiii preșcolari din grădinițele de stat și private cu program normal de 4 ore, unde, la art. 2 alin (2), se arată faptul că **unitățile școlare răspund, în mod direct**, de asigurarea condițiilor de primire, recepție și distribuție a produselor lactate și de panificație, precum și de confirmarea documentelor ce stau la baza plății acestora.

Potrivit art. 95 alin. (1) lit. b) și c) din **Legea nr. 1/2011**, a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare "Inspectoratele școlare județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București sunt servicii publice deconcentrate ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu personalitate juridică, având în principal următoarele atribuții:

b) controlează aplicarea legislației și monitorizează calitatea activităților de predare-învățare și respectarea standardelor naționale/indicatorilor de performanță, prin inspecția școlară;

c) controlează, monitorizează și evaluează calitatea managementului unităților și instituțiilor de învățământ;

Regulamentul-Cadru din 5 octombrie 2011 de organizare și funcționare a inspectoratelor școlare, aprobat prin O.M. 5530/2011, la Capitolul I: Dispoziții generale, art. 5 stabilește : ***”Inspectoratul școlar sprijină dezvoltarea instituțională a unităților de învățământ*** în condiții de competiție, în conformitate cu politica de descentralizare elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Prin Ordinul nr. 600 din 20 aprilie 2018 al Secretariatului General al Guvernului, se aprobă Codul controlului intern managerial al entităților publice, ordin care, la art. 2, stabilește: ***”Conducătorul fiecărei entități publice dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și de funcționare, precum și de standardele de control intern managerial, măsuri necesare pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial.”***

Codul privind controlului intern managerial al entităților publice, la Secțiunea 9: Standardul 9 – Proceduri stabilește :

✓ Subsecțiunea 1: 9.1. Descrierea standardului:

”Conducerea entității publice asigură elaborarea procedurilor documentate într-un mod unitar pentru procesele majore sau activitățile semnificative desfășurate în cadrul entității și le aduce la cunoștință personalului implicat.

✓ Subsecțiunea 2: 9.2. Cerințe generale - extras

Conducerea entității publice se asigură că pentru procesele și activitățile, declarate procedurale, există o documentație adecvată și că ***operațiunile sunt consemnate în proceduri documentate.***

Pentru ca procedurile să devină instrumente eficiente de control intern, acestea trebuie:

- să fie precizate în documente scrise (proceduri documentate);
- să se refere la toate procesele și activitățile importante;
- să asigure o separare corectă a funcțiilor de inițiere, verificare, avizare și aprobare a operațiunilor;

- să fie simple, complete, precise și adaptate proceselor și activității procedurale;
- să fie actualizate în permanență;
- să fie aduse la cunoștință personalului implicat.

Procedurile documentate elaborate trebuie să fie în conformitate cu structura prevăzută în anexa nr. 2 a Codului și/sau cu o procedură de sistem privind elaborarea procedurilor la nivelul entității publice.

Procedurile trebuie să asigure o separare a funcțiilor de inițiere, realizare, verificare, avizare și aprobare a operațiunilor, astfel încât acestea să fie încredințate unor persoane diferite. ***În acest mod se reduce considerabil riscul de apariție a erorilor, fraudelor, încălcării legislației, precum și riscul de nedetectare a problemelor pe fluxul unui proces sau al unei activități.***

Conducerea entității publice se asigură că, pentru toate situațiile în care din cauza unor circumstanțe deosebite apar abateri față de politicile sau procedurile stabilite, se întocmesc documente adecvate, aprobate la un nivel corespunzător, înainte de efectuarea operațiunilor. Circumstanțele și modul de gestionare a situațiilor de abatere de la politicile și procedurile existente ***se analizează periodic***, în vederea desprinderii unor concluzii de bună practică pentru viitor, ce urmează a fi formalizate.

Având în vedere considerentele de mai sus, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, precum și pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Inspectorul Școlar General al Inspectoratului Școlar Județean Bistrița-Năsăud, în temeiul art. 95 alin (1) lit. c) din Legea nr. 1/2011 a Educației Naționale, care îi conferă funcția de control, monitorizare și evaluare a calității managementului unităților de învățământ din județ, va întreprinde demersurile necesare, astfel:

În vederea respectării și a aplicării unitare a prevederilor Ordinului nr. 600/2018 a Secretariatului General al Guvernului, *Inspectorul Școlar General al Inspectoratului Școlar Județean Bistrița-Năsăud* urmează a solicita, fiecărei unități de învățământ din județ, care implementează Programul Guvernamental "Laptele și cornul", elaborarea/revizuirea procedurii operaționale interne, privind distribuirea produselor, cu accent pe situațiile de risc și modalitatea de raportare a acestora, astfel încât să nu se repete pe viitor incidente ca cel de la Liceul Tehnologic "Florian Porcius" din localitatea Rodna.

2. Inspectorul Școlar General al Inspectoratului Școlar Județean Bistrița-Năsăud, va informa Avocatul Poporului, cu privire la măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI

Victor Ciorbea

